

VEGYES

A pécsi tankerület középiskolai igazgatóinak tanulmányi értekezlete Csurgón. — Az újabban megindult és mindinkább elmélyülő tartalmú középiskolai tanulmányi értekezletek soraiban méltó helyet foglal el az a kerületi tanácskozás, mely Závodszy Levente dr. pécsi tankerületi kir. főigazgató elnöklése alatt okt. 9.-én gyűlt egybe Csurgón. Az egybegyűlt tanügyi vezetők, akiknek soraiban jelen volt Koch Nándor dr. tanügyi főtanácsoson, a főigazgató helyettesén kívül a tankerület csaknem minden középiskolájának igazgatója, Matolcsy Sándor dr. m. kir. kormányfőtanácsos, a vendéglátó csurgói ref. gimn. igazgatótanácsának elnöke üdvözölte meleg szavakkal.

A munkaprogramot bemutató tanítások vezették be. Először Bodó Jenő, a csurgói ref. gimn. igazgatóhelyettese tanított a III. o. számára Petőfi hazafias költészetéről. Utána Bódi Ferenc dr., a csurgói ref. gimn. tanára tartott összefoglalásszerű tanítást a VII. o. számára a felvilágosodás szellemtörténeti jelentőségéről s hazai megnyilatkozásairól. E tanítások főcélja, — mint Bódi Ferenc dr. kifejtette — természetükben rejlő okoknál fogva nem az eredménybemutató volt, bár elvégzett anyag összefoglalását adták. Célja beszámolás, bepillantás nyújtása volt arra a módszerre nézve, melyet az illető szaktanárok alkalmaznak oktatói-nevelői eljárásukban, szaktárgyaik nevelő értékeinek kihasználására. Többek hozzászólása után Závodszy Levente dr. tanker. kir. főigazgató véleményösszegező megállapításai következtek. Ezek alapján a jól sikerült, színvonalas és módszertanilag is teljesen kielégítő tanítások ezt a célt el is érték. „Minta“-szerű jellegüket azonban enyhítette volna, ha a módszerbemutató új ismeretanyag fel-

dolgozása kapcsán ment volna végbe.

A bemutató tanítások után értekezlet volt, melyen először Bene Kálmán dr., a csurgói ref. gimn. igazgatója tartott magasszínvonalú, nemesveretű, klasszikus tömörségű előadást a túlterhelésnek középiskoláink életkorával immáron egyidős problémájáról. Minden tapasztalt, gyakorlati nevelő közös tapasztalásainak akar hangot adni, midőn megállapítja, hogy a növendék teherbíró képességével számoló és eredményes tanítás három elengedhetetlen kelléke a jó tankönyv, jó tanterv és jó tanár. Ebből a gondolatból kiindulva mindenekelőtt tankönyvírásunk legkiáltóbb hiányosságaira mutatott rá. A jó tankönyv az volna, amely csak a lehető leglényegesebbet tartalmazza s tárgyalja oly módon, mint azt a növendék fejlettségének foka megkívánja. Az is baj, hogy először a tanterv jelenik meg s csak azután a hozzá alkalmazott tankönyv, mint történik az a legújabb gimnázialis tanterv eseteiben is. A jelen helyzet szerint az I. osztálynak nincs földrajzkönyve. Így tért rá a tanterv örök problémájára s e ponton rámutatott a lényegesebb hibákra, főként arra, hogy a középiskoláknak immár nyugvóponttra volna szükségük. Nem tartja egészen szerencsés megoldásnak azt sem, hogy az I. o. földrajzoktatására nézve 3 év leforgása alatt két tantervet is közöltek. A mostani újabb követelmény értelmében aztán nemcsak Magyarországot, hanem Európát is meg kell tanítani azoknak a gyermekeknek, akiknek még olvasási készségén is akad a gimnáziumba lépésükkor javítani való. Ez a követelmény még a heti 5 óra mellett is nehéznek látszik. Még az a jó, hogy rossz tankönyvek és az ingadozó tanterv mellett jó tanárokkal még mindig igen sokat el lehet érni. Csak-

hogy itt is lehetne a helyzeten még nagyon sokat javítani a középiskola gyakorlati feladatainak jobban megfelelő tanárképzéssel.

Écsy Ödön István dr. csurgói ref. gimn. tanár, középiskolai magyarszakos tanulmányi felügyelő a szakfelügyelet, óravázlat és tanmenet kérdéseiről szól ezután. A tanulmányi felügyelő legszükségesebb tulajdonságának a tapintatot tartja. Az óravázlatról szólván, nem annak kötelező voltát hibáztatja, hanem azt, hogy idősebb, tapasztaltabb és fiatal, tapasztalatokban szegényebb tanár egyformán részletes óravázlatot köteles készíteni. Így aztán előfordul, hogy éppen az készíti szükségessé az óravázlatot, akinek szükségessége volna a részletesebbre. A tanmenetekkel kapcsolatban megemlíti, hogy azokat az egyes szaktárgyak természete szerint más-más formában s rovatok szerint kellene készíteni. Minden nevelői gyakorlat eredményessége legfőbb biztosítékának tartja pedig mindezeket túl a szeretetet, melynek át kell hatnia növendéke iránt a nevelő egész lelkét. Ezt követeli tőlünk a legnagyobb tanító, Jézus Krisztus példája.

Bene Kálmán dr. igazgató köszönte meg a Csurgón megjelent neves vendégek fáradozását és jóakarátát, Závodszy Levente dr. főigazgató pedig a maga részéről is köszönő szavakkal zárta be a magasszínvonalú és eredményes értekezletet.

Külön fejezetet érdemel annak megemlítése, hogy nevelésügyi problémákon túl miként hozta egymáshoz közelebb lélekben és szívben ez az értekezlet a különböző felekezetek iskoláinak nevelőit. Erre nézve talán a legjobb lesz, ha Torday Ányos dr. pohárköszöntőjéből idézünk egy mondatot, melyet az értekezletet záró közös ebéden mondott el: „Nem szeretttük, mert nem ismertük egymást s most, hogy megismerttük, meg is szeretttük egymást“ Adja Isten, hogy ez a szeretet minél jobban ki-

mélyüljön közöttünk egy lelkében egységesebb magyarság kialakítása érdekében.

— bf. —

A város mint nevelő tényező.

Mikor a városról mint nevelő tényezőről gondolkodunk, egymásután ötlenek eszünkbe emlékek a diákkorból és ezekkel együtt maga a város is, ahol diákéveinket töltöttük, idekívánkozik a múltból szemünk elé. Látjuk a ligetet a zöld pavillonnal, ahol ünnepnapokon sétahangversenyt hallgattunk. A liget egyik sarkában felmerül a sárga kis színház, amelynek belül meleg bordó, arany, meg elefántcsont festése s ropant ünnepi hangulata annyiszor átfogta lelkünket. Látjuk a vígjáték első írójának, Kisfaludy Károlynak bronzszobrát, a színházzal szemben, amely előtt elhaladva talán magunk is költői dicsőséget szomjúhoztunk. Szinte halljuk az óbarokk templom harangszavát is, amely délben közös diákébredre, este hazatérésre hívott és intett. Emberek, házak, társulatok, esték, utcák és ligetek jutnak eszünkbe, amik valaha jó irányban gyakoroltak hatást a fejlődő diák lelkére.

E jó hatások, azaz a lehetséges jó hatások összegét egy város után nem lehet megrajzolni. A főváros nyújt a tanuló számára a legtöbb szepet és tanulási lehetőséget, sőt az erkölcsi hatásokra is itt lehetünk a legmegragadóbb példákat (nagy ünnepélyek, körmenetek, országgyűlés, nagy tekintélyek). A főváros tele van a különféle stílusokat és korokat szemléltető épületekkel, szobrokkal, műemlékekkel. Múzeumaival, képtáraival, könyvtáraival egy vidéki város sem jöhet szóba a fővároséi mellett. Színházai, hangversenyei, előadó estjei és a legnagyobb tudományos és szépirodalmi társulatok működése nagy esztétikai és erkölcsi hatást gyakorolhatnak a tanulóra. Az utcák a reklámokkal, izléses boltkirakatokkal, a terek és